

H. 83, 52

Yd
3614

I. N. 3.

M. ANDREAE MANICII,
Mückeb. Misnici

X 2023972

SENATUS PIRNENSIS

Dresdæ

Type Melchioris Beergen

excusus

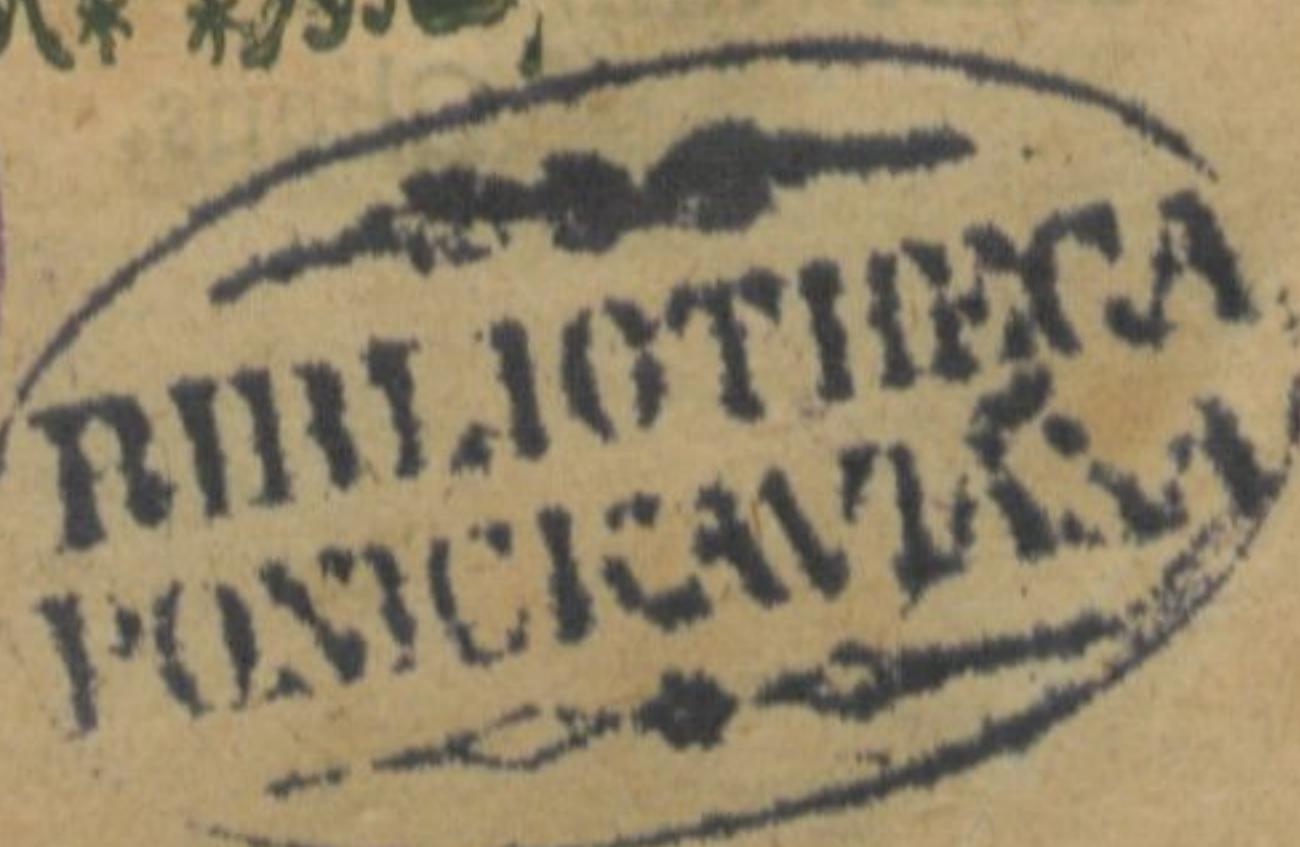
Anno Æ. Christ. Dionysiane

CIVI C LXII.

Agathon.

Tὸν ἄρχοντα τριῶν θεῖ μεμνῆσθαι, πρώτον
μὲν, ὅτι ἀνδρῶπων ἄρχε, δεύτερον, ὅτι κα-
τὰ νόμους ἄρχε, τρίτον, ὅτι οὐκ ἀεὶ ἄρχε: Tria
meminisse decet Magistratum: primum,
sc hominibus imperare, alterum, sc ex
legibus imperare, tertium, sc non semper
imperaturum esse,

**AMPLISSIMO
AMPLÆ PIRNÆ
SENATUI**

*Salutem & Benedictionem,
dicit & exoptat
Con-Rector.*

Magnifici, vultu supplex qvod Musa

serenô

Vobis nunc offert, accipite ergò VIRI.
Si forsan petitis caussam, cur talia tentem:
— Noveritis, qvòd sim Debitor atqve SO stu
Cliens.

Debitor, ob fatum, vester, qvod debeo

Hier ist
Vobis:

Horum dum sim, qvi corda tenella do-
cent.

Insidias famæ qvidam posuere maligni.

Ast Assertores Vos mihi, Vosq; Patres
Addictus Vestro, dum spiritus hos regi
artus,

Hinc sum Splendori, permaneoqve
Cliens.

I. MEL

• 66 (* *)

Wachet auf, ruft uns die Stimme
Christi, es ist Abend geworden.

h

MELCHIOR RAUFFUS,
p. t. Consul & Ædilis.

FLA. FERO. HIC. MURUS.

Musa FLA (a) Borea, persto: patior, FERO, qvod
dat JESUS.

HIC mihi sit MURUS, sit qvoq; Jova
meus.

tqve SO stürmet nur getrost ihr Widerwertigkei-
ten/

debeo Hier ist mein graues Haupt/mich wird doch JE-
sus leiten

Aus allem Ungemach. Der ists / der heist
mein Schutz/

Ja/ was noch mehr/ mein Gott/ durch den
ich biete Trutz.

Cant. 4. v. ult.

regi (a) Excitare Aqviло, & veni Auster: per-
fla Hortum meum: fluant Aromata illius.

oqve Stehe auf Nordwind / und kom Sud-
wind / und wehe durch meinen Garten/ daß
seine Würze triffen.

42

Hof-

MEL

SENATUS

Hortus est Ecclesia. Hunc perflant Aquilo & Auster, venti non Loci respectu duntur, sed etiam Qualitatum è diametro contrarij: Alter enim frigore exsiccat, alter vero humiditate corruptit. Ita si Christus, sicut nō iuvioù mīgōv dolis ludendum, ecce Herodem & Pilatum, alias sibi obstantes, hec tamē conspirantes, tēu duos, ad capiendam unam ovem, lupos convenientes videbis. Tamen et si vero ab Aquilone & australi plaga, hoc est, à dextris & sinistris Ecclesiam suam tentari sinit Christus, ut res adversas & secundas experiatur: Hæ tamen pietatem & gratitudinem, illæ vero constantiam & fortitudinem ejus declarant. Osian.

(b) Plaut. Aulul. Patior, quod Di dant, fero.

(c) Animō Consulē esse oportet, consilio, fide, gravitate, vigilantiā, curā, totō deniq; munere Consulatus, omni officiō. Cicero Orat. 38. in L. Pison. p. m. 239.

(d) Magna vis est conscientia, Cicero pro Milone dicit, in utramq; partem: ut neg; ti- meant, qui nihil commiserint: & pœnam adjuto semper ante oculos versari putent, qui pecca- rint. Inde Titi Vespasiani Imperatoris Sym-

bō-

PIRNENSIS.

Bolum: Nemo me injuria aut contumelia potest afficere, quia nihil ago, quod alios possit ledere. Ad hæc Ciceronis quadrant, quæ quarta in L. Catilinam habet: Pro his omnibus rebus, & pro meis in vos singularibus studiis, proq; bac, quam conspicitis, ad conservandam Rempubl. diligentiam, nihil aliud à Vobis, nisi bujus temporis, totiusq; mei Consulatus memoriam postulo: quæ dum erit vestris mentibus infixa, firmissimò me murō septum esse arbitrabor. Dulcis enim nutricula Senectutis bona Conscientia. Ubi verò bona Conscientia, ibi Christus est: Nam, referente Nazianzeno, Conscientia pura est Speculum animæ clarissimum, in quo se intueretur & DEUM. At ubi Christus DEUS, ibi murus abeneus:

Sicubi Christus adeat, murus tibi aranea fiet.

Sicubi Christus abeat, vel murus aranea fiet.

pro (e) FOVA est fortitudo maxima, petra celsissima, arx fortissima, liberator potentissimus, enam adjutor promptissimus: In hunc qui sperat, pecca in eternum non confunditur. Huic consitus Sym-Wenceslaus Bohemorum Rex in custodia.

SENATUS

Omnibus, inquit, humanis præsidii exutus,
solum DEUM cogito, & in eo spem omnem col-
loco, qui me, sat scio, non deseret, sed invoca-
centem exaudiet. Qvia necesse est ad eum
divinum, ubi humanum cessat auxilium.
Bonò ergò animò esse nos oportet.

II.

CHRISTOFORUS POLS- NITIUS.

Consul & Scholarach.
HIS. NITOR. CUSTOS. FORI-
PLUS.

Stella (1)FORI: legum CUSTOS: PLUS
ergò micabis.

Nam qvi jura colunt, HIS (2) NITOR
atq; decus.

Des Rathstuhls heller Stern / der Billigkeit
Verwalter /
Der armen Bürger Mund / und unsers Rechte
Erhalter.

Sei nur getrost / sieh' auff / der Himmel war-
tet Dein /
Und wil für deinen Müht Dir geben Son-
nenschein.

Dan.

PIRNENSIS.

Dan. 12. v. 3.

Qui ad Justitiam erudiunt multos, fulgebunt quasi Stellæ in perpetuas æternitates.

Die / so viel zur Gerechtigkeit weisen / werden leuchten wie die Sternen immer und ewiglich. Ja wie die Sonne in ihres Vaters Reich/ Matth. 13, 43. Denn zur Zeit / wenn HÖLT dreyen sehen wird/ werden sie helle scheinen/ und daher fahren/ wie Flammen über den Stoppeln/ im B. der Weissh.

3. v. 7.

(1) Fori appellatione, & publica judicia, & locus, in quo publica judicia exercentur, intelliguntur, quæ esse debent æqua. Cretenses aures & oculos Jovi deraferunt, significaturi, ut DEUS, sic Judex non sit πρωπολήπτης, etiam si irarum motus in se concipiatur: Nam alienus ab ira, alienus à justitia, Valentis Imperatoris Symbolum fuit. Interim tamen in Judice quoq; sit oportet, salutem Justitiæ, Clementia: Summum enim Jus, summa injuria. Hinc Pericles Atbenarum Princeps, quotiescumq; vestem ex munieris prescripto indueret, se seq; ad judicandum conferret, dicere solitus est: Attende

A 4

tibi

SENATUS

tibi Pericles : Liberi sunt, quos regis, non ergò mancipiorum more regendi : Græci sunt, hoc est, seditiosi, turbulenti, & ad regendum difficiles: Cives Athenienses sunt, id est, omnium ingratissimi, quibus nihil ad palatum ; & morosi.

(2) Ήγε τότε ἐναλ θύμα κακίσου κοινή δερπείαν μεγίσκε εὖν ὡς βέλτισου κοινή δικαιότατος σεαυτὸν παρέχεις. Μηδεὶς γαρ μετὰ δικαιῶντὸς κινδύνου ποιήσει διέδω τόδε τοῦ συμμάχου ἀπορίτεν. Statuas id, pulcherrimum esse sacrificium, & cultum maximum, si te quam optimum. & justissimum præbeas. Nemo enim propter justitiam pericula subiens existimet DEUM sibi Opitulatorem defuturum esse. Isocr. ad Nicocl.

III.

SIMON JONAS STOLDSIUS,

Consul.

SIS. SANUS! NIL. ITO. DOMOS.

Quid nomen signat? SIS SANUS, Nestoris annos.

NIL ærumnosi Consulis ITO DOMOS.

Es

PIRNENSIS.

Es ist kein bessrer Wunsch/ als der/ den mit sich
bringet

Eur Nahme/ welcher spricht: Herr Stoltze
sei gesund /

Und lebe lange Jahr / nach Adlers Arth ver-
jünget.

Das ist es/ was auch izt wiñtscht meine Seele
und Mund.

Sirac. XXX. 15.

Melior est bona valetudo omni auro:
& corpus validum, qvam census im-
mensus.

Besund und frisch sein / ist besser denn
Gold/ und ein gesunder Leib ist besser denn
groß Suth.

Thales interrogatus, quis felix esset? re-
spondit: Qui corpore sanus, animo vero e-
ruditus. Valetudo enim est basis omnium
bonorum. Non vivere, sed valere vitam es-
se, Martialis judicat; cum vires ingenuæ &
salubre corpus, Crœsi, Midæ, Persarumq; di-
vitiis longè antestent. Quorsum enim ægi-
bominis pecunia? Verum

Hor. i. Ep. 12.

Si ventri benè, si lateri est, pedibusq;

tuis: nil

Divitiæ poterunt regales addere majus.

A 5

Inde

SENATUS

Inde Pythagoras tria à DEO petenda esse monuit: Formam, Divitias, & bonam Valetudinem.

IV.

MICHAEL ROETING,

Senior.

LITO. HEIC. GRAMEN.

Quid faciam? Jovæ precibus (a) LITO.

Turgide qværvis

Cur? sumus HEIC, scito, nil nisi (b)
GRAMEN. Amen..

Was soll ich anders thun/ als was das Beste?
beten/

Mit Seufzen immerfort zu meinem JEGEV
treten.

Der Mensch ist wie das Gras. Wie bald ists
doch geschehn

Umb ihn. Stirbt er nicht wohl/ wie will er
dort bestehn.

Psal CIII. v. 15.

Homo sicut foenum dies ejus: tanquam
flos agri sic efflorebit.

Ein Mensch ist in seinem Leben wie Gras/
er blühet wie eine Bluhme auff dem feld.

(a) Li-

PIRNENSIS.

(a) *Litare est propitiare, & votum impretrare : Sacrificare vero est offerre sacrum, & veniam poscere, Popma lib. 3. de Diff. Verb. Unde Servius ad Virg. 4. En.*

Tu modò posce Deos veniam, sacrisq;
litatis

Indulge hospitio &c.

Diis litatis debuit dicere : Non enim sacra, sed DEO sacris litamus, id est, placamus.

Legi alicubi duos cuiusdam Autoris versiculos, mores procerum satis diligenter exprimentes, quorum primus ita habet :

*Da, capias, queras, plurima, pauca, nihil.
Alter vero : Lenius instando tediapelle tui.*

His enim nihil odiosius, molestiusq; quam crebro appellari. Contra ea DEUS assiduis delectatur precibus, eas præcipit, iisq; teneri gaudet : Quid enim Gregorius ad cap. 32. Exodi notat, est servo dicere, dimitte me, nisi deprecandi ansam præbere. Ubi glossa : DEUS se fatetur Mosis orationibus teneri, qui postulat se ab eo dimitti. In septem Sapientum Convivio quæsum fuisse, Plutarchus refert, quidnam fortissimum foret ? Rex Aethiopie dixit Fortunam, Tales Necessitatem. Ego dicerem, Orationem. Oratione enim quid fortius ?

Invi-

SENATUS

Invictus Deus est, & inexpugnabile
Numen,

Invictum verò vota, precesq; ligant.

(b) Nescit homo ortum suum, nescit obitum;
ut herba solstitialis paulisper sumus. Gerb.

V.

GEORGIUS SCHELCHER,

Senior & Scriba.

HIC. RE. GRUS. HOC. LEGES.

GRUS vigilat: sic Schelcherus vigilavit,
& alsit.

RE fuit HIC pater. HOC postuma
turba LEGES.

Des Krannichs Wachsamkeit hat Franzius be-
niemet.

Ist nicht auch wegen der Herr Schelcher noch
berühmet?

Wenn mancher Morgens sich im Bette umb-
gewandt /

War mühsam umb die Stadt schon Schel-
chers Haupt und Hand.

Proverb. X. 7.

Memoria Justi in Benedictione.

Das Gedächtniß der Gerechten bleibt
im Gegen.

Mor-

PIRNENSIS.

Mortuo Scipione Metellus Macedonicus in forum cucurrit, clamans : Concurrite cives, mœnia Romæ ceciderunt. Qvis me reprehendat, si, qui lacrumas multorum viderim, quas obitus tanti Viri oculis elicuit, exclamem : (a) Meritò lacrumis oculi omnium madent : meritò omnia planctibus gemibusq; circumsonant : meritò undiq; querele & lamentationes exaudiuntur : Nam mœnia Pirna ceciderunt. (b) Cecidit commune Bonum: Bonus enim Magistratus commune Bonum. Obiit bonus Paterfamilias, qui primus cubitu surrexit, postremus cubitum ivit. (c) Evanuit urbis Amor, qui neminem à se tristem discedere passus est. (d) Periit Vir bonus, qui Pirnam mendicam accepit, civitatem reliquit. Mortuus Senator laboriosus, qui turpe duxit per totam noctem somnum capere.

(a) Muretas Orat. 24. (b) Menand. (c) Cato.

(d) M. Stoltz in Parent.

Obiit die 18. Junij.

VI.

BALTASAR GROLICHIUS,

Senior & Camerarius.

CHRISTUS. GLORIA. ALBA.

Uni-

SENATUS

Unica, dum spiro, mea Spes ac GLORIA
CHRISTUS.

Me teget Hic ALBA Veste aliquando
sua.

Was soll ich rühmen mich/ als JESU deiner
Liebe /

Die meine Zuflucht ist/ wenn alles wild und
trübe

Sich gegen mir erweist. Drum lieb' ich bil-
lich Dich /

Und hoffe/ daß Du weiß dort wirst bekleiden
mich.

Gal. VI. 14-

Absit ut glorier, nisi in cruce Domini
nostrī JESU CHRISTI.

Es sei ferne von mir rühmen / denn al-
lein von dem Kreuz unsers Herrn JESU
Christi.

*Omnia in omnibus JESUS. Quid est omnia?
quicquid hic quereras, quicquid hic pro ma-
gno habebas, ipse tibi erit. Quemadmodum e-
nim infans nō novit seipsum curare vel orna-
re, sed solum oculos convertit ad matrē, flens,
donec misericordia mota illum suscipiat: Sic
fideles animæ in solo DEO spem habent, perpe-
tuò omnem justitiam ei tribuentes. Macar.*

Hom.

PIRNENSIS.

Hom. 31. Hinc Agatha ad Quintianum Siciliæ Præsidem: Ego extra Christum, nec vitam, nec salutem, nec aliud quid, opto aut desidero.

Omnis piorum Gloria est in Dominicæ Passionis ignominia, non in Orationis vanitate. Pulcre Gregorius Theol. Sentent. Spir. L. 2.

κενή σε δόξα μὴ δολίως συναρπάσῃ,
καὶ γαρ πανθῆγον τῷτο τοῖς ἀπλαγέροις.

Ne vana transversum feratte gloria:
Subvertit illa namq; fraude simplices.

Item

Λόγοις περιβεῖς μὴ περῶν ἔξω πέτα.
περῶν γαρ οὐτε περὶ ἵππατου δίχα.

Altum petens verbis, modum ut teneas
vide:

Nam nec volucris absq; pennis evolat.

Ergo

Δόξης αἱ φρόντιζε τῆς αὐλίδα
ἢ γαρ παρθεναγέτα κακμέρα.

Æterna curæ cuilibet sit gloria:
Præsens enim ista qvolibet fallit die.

VII.

SENATUS

VII.

MARTINUS RICHTERUS,

Prætor.

ARS. MUNIT. HIC. TURRES.

Qvicqvid HIC orbis habet, victrix ARS
MUNIT & ornat.

TURRES præsidiis, Oppida consiliis.

Nichts ist der Kunst zu fest / sie weiß es zu ver-
bessern/

Und bauen Festungen aus unbewehrten Schlöß-
fern.

Der kan man nicht entpern / wenn Mars die
Drommel röhrt/

Auch wenn der guldne Fried den Hochzeit-
Reien führt,

Sir. I. v. 24.

Qui Sapientiam agnoscit & charam ha-
bet, subinde doctior atq; prudentior flet:
& qui eam constanter retinuerit, tandem
in dignitate atq; autoritate erit.

Die Weisheit macht recht kluge Leute/
und wer an ihr fest hält / dem hilft sie aus
mit Ehren.

Ars ab Aristotele lib. 6. Eth. cap. 4. defini-
tur, quod sit ἔξι μετὰ λόγων αληθῆς ποιητική^{habia}

PIRNENSIS.

habitus quidam cum ratione verâ efficiens. Objectum ejus, ut ibidem differit Philosophus, non sunt res, quæ ex necessitate vel sunt, vel sunt, neg, naturalium, quæ principium in se habent. Sed quæ gignuntur, sive esse & non esse possunt. Inde Samuel Heilandus l. 6. Eth. Ars versatur circa materiam contingentem, hoc est, quæ tractari, mutari q. potest. Huic cum Turres haud immerito adjungi queant, Artem quoq. de iis præcipere necesse est. Reyheri Margar. Philos. Et vero de Turribus suum ut fert judicium; ita quoq. civitatem & bene constituit, & constitutam artibus, quæ puerum ad Reipublicæ salutem instruunt, conservat. Quare Aristoteles 5. Pot. 9. Omnium, inquit, maximum & prestantissimum ad conservandas Republicas medium est, quod tamen nunc omnes negligunt, Disciplina ac Educatio Rebuspubl. accommodata. Nihil enim proderunt Leges, quamvis salutares, & ab omnibus Rempubl. administrantibus, approbatæ, nisi Cives in Republ. rectè educati & instituti fuerint. Educatio enim est medium apertum, & honestatem respi-

B

ciens,

SENATUS

ciens, & Rempubl. conservans. Ex quo aperito arcanum, occulte scil. rationes seu consilia procedunt, quae, nisi literis imbuti, dare nequeunt. Quia de re eloquentissimus JCtus Muretus Orat. 2. In qua civitate literarum cultura non viget, ea florere nullo modo potest.

IX.

MARTINUS GRAHLIUS,

Eleemosynarum Curator.

IN. MARI. THUS. LARGUS.

IN rapiente MARI hoc palmas ad sidera
tollo,

THUSq; precum libo. LARGUS opum
Deus est.

Das ungestümme Meer/ die Welt/ stürmt auff
die Christen/

Und pfleget gegen die mit Macht sich auszuruisten.

Doch traue man auf Gott/ der stürzt die stolze Welt/

Daß/ eh sie sichs versieht/ mit Spott zu Boden fällt.

LXXII.

PIRNENSIS.

Psal. LXXIII. 28.

Mihi adhærere DEO bonum est: ponere in DOMINO spem meam.

Das ist meine Freude / daß ich mich zu
GOTT halte / und meine Zuversicht setze
auff den GERRN.

Plinius cum Naturā expostulat, quod ceteris animantibus, ut mater, homini verò soli, ut noverca extitisset. Potius de mundi pravitate & injuriis deplorare & conqueri mallem. Hic omnium ceterorum benignissimus nutritius, homini verò inimicus. Est enim mare procellosum, in quo clamant Discipuli: DOMINE, serva nos, perimus, Matth. II X. 25. Est mare Genezareth, in quo laboramus, & nihil capimus, Luc. V. 5. Est mare Babylonicum, ubi quatuor venti, Aquilo carnis, Subsolanus Diaboli, Zephyrus Mundi, & austus voluptatis, digladiantes conspicuntur. Paucis: Mundus est mare superbiā tumidum, avaritiā fervidum, luxuriā spumosum. Dan. VII. v. 2.

Gregor. Theol. L. 3. Sent.

Ἐγέρχομενοι καὶ ἐρχόμενοι πεποίθε,
πειμάτι πισέντα ὄντος ἴσαμένῳ.

B 2

Quæ

SENATUS

Quæ veniunt rebus si fidis, quæq; rece-
dunt

Undis te fluvii credere scito vagi.

*Quum Episcopus Magdeburgensis, Comes à
Beuchlingen, Fridericum Saxonie Electo-
rem, cognomento Placidum, bellum sibi pa-
rantem audiret, dixit: Ego caussam com-
mitto DEO, qui pro servo sumet arma.
Auditis his Elector: Alius, inquit, ita insa-
niat, ut bellum inferat ei, qui confidit se
DEUM habiturum Defensorem.*

Non prius discubitur, quam oratio ad
DEUM prægustetur. Bibitur, quantum pu-
dicis est utile: ita saturantur, ut qui memi-
nerint etiam per noctem adorandum **DEUM**
esse: ita fabulantur, ut qui sciant **DOMI-**
NUM audire. Æquè oratio convivium di-
rimit. Tertull. in Apologet. c. 39. de Christ.
in N. T. Ecclesia.

IX.

MATTHEUS FRITSCHIUS

Omissò unò H.

SAT. HIC. FERT. AT. VIS
SUM.

FERT

PIRNENSIS.

FERT SAT opis, venit HIC rebus non a-
sper egenum.

AT tibi VIS testes? SUM tibi testis
ego.

Gehts nicht itzund so her? man hindert eh den
Armen/

Denn das man in der Noth sich seiner solt' er-
barmen.

Also ist nicht gesinnt Herr Fritsch/ der thut
vielmehr

Was Gott wil/ und sein Wort/ lässt nicht die
Armen leer.

Psal. XXV. 21.

Integritas & Rectitudo custodiant me,
quia spero in te..

Schlecht und Recht das behüte mich/ denn
ich harre dein.

Integritas sive Innocentia est talis animi
affection, quae noceat nemini. Cic. 3. Tusc.
Inde Innocens is dicitur, non qui leviter no-
cet, sed qui nihil nocet, Cic. 5. Tusc. p. m. 583.
Ebreorum est, וְאַתָּה רְאֵנִי מִתְמֻמָּד absolvi, com-
pleri, perfici: de qua etiam descendit vox
מִתְמֻמָּד, quae Exod. XXIX, 30. & Deut. XXXIII,
legitur. Erat autem מִתְמֻמָּד אֲרֹוּם in V.

B 3

T. qua-

FERT

SENATUS

T. quædam revelatio: Scilicet, quando summus Sacerdos prophetabat, illa Prophetia Urim & Thummim dicebatur. Quid autem Urim & Thummim propriè significet, non constat. Tranquillitas conscientie initium est vite æternæ. Verius & jucundius gaudebis de bona conscientia inter angustias, quam de mala inter delicias. Contra omnem malevolorum obtrectationem confidenter obvertere poteris conscientie excusationem, Aug. Sen. libr. 4. de Benefic. In gratum est Beneficium, quod diu inter manus dantis habet, quod quis agrè dimittet visus est, & sic dare, tanquam sibi eripetur. Gratissima autem sunt beneficia parata, facilita, occurrentia, ubi nulla mora fuit, nisi in accipientis verecundia: Nam bis dat, quicquid dat. Cum Senecà Ausonius quoque facit, qui ita scribit.

Gratia, quæ tarda est, ingrata est: gratia namq;

Cum fieri properat gratia grata magis.

PIRNENSIS.

Si benè quid facias, facias citò. Nam citò
factum.

Gratum erit. Ingratum gratia tarda
facit.

X.

JOHANNES JACOBUS SCHU-
BARTUS,
CHRISTUS. BASIS. HUNC. AB.
EO, NOVA.

Sola BASIS CHRISTUS. Verbis HUNC
magnificabo:

Nam NOVA spero AB EO. Nam mihi
sola BASIS.

Recht redt der Teutsche Mund: Mensch/ alles
was wir haben

In dieser grossen Welt / sind einig Göttes
Gaben.

Der theilt noch stündlich aus. Auff Den ver-
lasse Dich.

Wohl dem! der nur auff Gott weiß zu ver-
lassen sich.

Proverb. X. 22.

Benedictio DOMINI divites facit: nec
sociabitur eis afflictio.

SENATUS

Der Segen des HERRN macht reicht
ohn Mühe.

Θεὸς διδόντος ἡδέν τοῖχον φέροντο

καὶ μηδιδόντος ἡδέν τοῖχον πουντον. Nazianzo.
scribit.

Ad huc alludunt Germani versificantes.:

Bon GOTT beschehrt
Bleibt unverwehrt.

Nam

Mens humana operas omnes sine Numinе per-
dit, quia

Nullius est felix conatus, & utilis un-
quam,

Consilium si non detq; juvetq; Deus.
Philipp. Melancht.

Vere ergo Richter in Axiom. Polit. dixit:

Omnis humanus labor, omnis conatus, in-
anis atq; irridendus est, nisi adjuvetur divi-
nitus. Quare in omnibus actionibus, &
negotiis incipiendis DEUM prius invocare,
ut bene cadant, necesse est. Memoria prodi-
tum est, Metellum Pontif. Max. Posthumum
Consulem, ad bellum gerendum Africam pe-
tentem, iudicia multa, urbem egredi non
pas-

PIRNENSIS.

passum esse, prusquam Martem placaret.
Varronis forsitan Sorte commatus, qui apud
Cannas cō infelix dimicasse dicitur, quod Ju-
nonem offendisset. Val. Max. l. 1. c. 1. Malum
enim Principii, malus exitus, Heraclionis, fi-
lli Martinae, Symbolum fuit. Ergo à Diis
immortalibus sunt nobis agendi capienda
primordia, Cic. l. 2. de Leg. Verūm uos Chri-
stianos Christianissimus Rex David Psal 60.
v. ult. loqui docet, cum DEO. Quicquid
enim egeritis sermone, aut facto, omnia in
Nomine DOMINI JESU facite, gratias agen-
tes DEO. & Patri per illum, Paulus Colos. 3.
v. 17, jubet, cogit atq; imperat.

XI.

CONSTANTINUS AM
ENDE,
Camerarius.
EN. CANTANTI. DEUS.
MONS.

EN! DEUS excelsus CANTANTI MONS
& Asylum:

Plectrum Jessei sordida spectra fugat

B5

Eobt

SENATUS

Tobt gleich die wilde Welt/ und wil durch aus
obliegen/

So singe Du getrost/ was gilts? Du wirst ob-
siegen.

Denn Davids Psalter-Buch ist ieder Noth zu
stark/

Sie sei gros wie sie woll'/ und zehnmal noch
so arg.

Jacob. V. 13.

Affligitur aliquis inter vos? oret. A-
qvō animō est aliquis? psallat.

Seidet jemand unter euch/ der bete. Ist
jemand gutes Muths/ der singe Psalmen.

August. super Psal. 90. Proteclio alarum
DEI facit, te esse inter scapulas DEI, ut hinc
atq; illinc alae DEI te ponant in medio, &
non timebis, ne quis tibi noceat. Tantum
tu noli inde recedere, ubi nullus inimorum
accedere audet. Hac DEI Protectione ali-
bi seipsum consolatur Episcopus Hippo-
nen. cum Christi verba Matth. X. 30. Vestri e-
tiam pili capit is omnes numerati sunt, ex-
plicaturus ē medio quasi pectore vocem hanc
maximam emittit : Si DEUS ita curat su-
per-

PIRNENSIS.

perflua, nimirum capillos, qui humani corporis incrementum sunt, in quanta igitur securitate erit anima mea. Miles ille apud Alciatum gloriatur de suo clypeo, ex quo etiam cymbam faceret, & fluvios trajiceret, quia osculatus clypeum dixerit, hic verus & solus mihi fuit amicus terrâ marique: Longè verius de DEO credentes hoc usurpaverint. Hic enim solus DEUS est, terra maris Botiac. Maral. p. 291. a. Huic ergo canamus, huic psallamus i. Mane: Quotidie psalmi tubâ per totum mundum, mox ut cœpit aurora, diei principium inchoare, universa, quæ in cœlo & in terra sunt, ad laudandum & benedicendum DEUM provocamus. Arnob. Psal. 147. 2. Vespere: Qvis sensus hominis gerens non erubescat sine Psalmorum celebritate Diem claudere, cum etiam minutissime aves, solenni devotione & dulci carmine ortus dierum & noctium prosequantur. Ambr. l. 5. Hex. c. 12.

SENATUS

XIL.

K

CHRISTOFORUS VOELCE-
LIUS,

Sereniss. Elect. Sax. Vectigal. Praefectus
& Scholarcha.

FRETUS. CELLIS. JUVO. CHO-
ROS.

Ingenio FRETUS, CELLIS qvòd Grimmia
subegit,

Rectori grates solvo, JUVOq; CHO-
ROS.

Ich dancke meinem Gott/ der mich so wohl ge-
führt./

Und mein Gemüth zu Grimm mit Künsten aus-
gezieret.

Den wil für seine Güht' ich loben für und
für.

In Schuhlen auferzogn bleibt doch die beste
Zier.

Psal. XVI. 7.

Benedicam DOMINUM, qvi tribuit mihi
intellectum.

Ich lohe den GERRN / der mir gera-
then hat.

Rab.

PIRNENSIS.

Rabbi Nechohiah, referente Buxdorff.
Floriteg. Hebraic. Tit. Schola, solitus est o-
lim dicere: *Gratias ago Tibi, DOMINE Deus,*
quod posuisti partem meam ex illis, qui con-
sident in scholis, & non posuisti partem,
meam ex sedentibus in angulis viarum. Ve-
rùm enim verò, si tibi ad nostra usq; tempo-
ra, quibus à Vulgi & imperitorum inscitia,
qua & omnes despicit, & hominem præter se
neminem putat, Scholas, earumq; Doctores
contemni, despici, nec magnoperè expetivি-
deres, spiritum ducere licuisset, animum
forsan mutaturus, ac dicturus esses: Gra-
tias agant Tibi singulares, Domine Deus,
quorum partem posuisti ex illis, qui non con-
sident in Scholis. Tantè enim sunt subiecti
inopie, contumeliæq;, ut de Sorte eorum ni-
mium quantum miretur cordatior. At per-
fer & obdura, labor hic tibi proderit olim.
Sæpè malum serpsit non vetustatis culpæ, sed
tantum negligentie, Amerbachius in Phocy-
lide censuit. Excusantes quidem audis, ho-
mines carpi, non professionem. Sed non ita
est, nam ipsam rem vilem atq; illaudatam
putari, atq; ideo sperni, manifestum est.

Exem-

SENATUS

Exempla non defuisse, nisi odiosa essent.
Quicquid tamen delirent homines, quamvis sibi solis sapere videantur, Scholæ sunt, fuerunt, ac manebunt Spiritus Sancti officine, Ecclesiæ Seminaria, Virtutum Conclavia, Scientiarum Palatia, Lingvarum & Artium Templæ, absoluta ad expugnandam barbariem Armamentaria.

XIII.

JOHANNES CHRISTOFRUS VOLCHAMERUS,
Sacer Ædilis.

ANNUIS? HOMO. CHRISTO.
CHARUS. VERE. FLOS.

Num sit HOMO CHARUS CHRISTO?
mox ANNUIS. Annon
ANNUIS & VERE FLOS quod & Umbra siet?

Was sein wir Menschen/ was? wie Blumen auf
der Wiese/
Die rast die Sense weg / uns eine kleine Drüse.
Doch

PIRNENSIS.

Doch liebt das schwache Kind der starke Gott
so sehr/

Daß Er sein liebstes Kind ihm gibt/ und des-
sen Ehr.

Deut. XXXIII. 3.

Diligit Dominus populos.

Wie hat der HERR die Leute so lieb.

Theodorus Thummius Tract. de Festis Jud.
& Christ. Mense Julio. Christoforus du-
xit juxta Monachorum Legendas originem
ex Cananea, fuitq; statura admodum proce-
ra & gigantea, altus nempe duodecim ul-
nas, cubitosq;, ita, ut vix pinum invenias pro-
ceriorem. Hic divinitus illuminatus in Ly-
ciam eō animō venit, ut Christum passim
prædicaret. Captus autem fuit à Rege
Dagno, qvi ei galeam ignitam jussit imponi,
cum priùs ferreis virgis esset casus: dein-
de jussit eum igni imponi, & ferventi oleo
perfundi. Ab his autem cruciatibus ad-
mirabili modo liberatus, denuò Christum
prædicare perrexit. Sed iterum depre-
bensus ad palum ligatus, capitis obtrun-
catione suum complevit Martyrium octa-
vo

SENATUS

vo Calendas Augusti. Ex hac fabulosa
historia plura subinde pullularunt figmen-
ta. Jacobus de Voragine refert, Christo-
forum aliquando exulantem serviisse pri-
mo Regi cuidam Cananæorum, mox cuiam
Christiano, à quo discedens Diaboli se serui-
tio manciparit, quō relictō ad Emeritam eum
venisse, à quo missus sit ad flumen, ut pe-
regrinantes transportaret, quō munere dum
aliquandiu functus esset, noctu venisse pue-
rum, qui se deferri per flumen petierit,
quod fecit Christoforus. Postquam autem
puerum ad litus detulisset, conquestrum es-
se Christoforum de mole & onere pueri, cui
respondet puer: Non tibi hoc mirum vi-
deatur, siquidem portasti Creatorem totius
mundi. Atq; his dictis disparuit. Verū
hac apud sanos, non sunt in magno nume-
ro, licet hac admodum placeant Pontifi-
ciis. Unde etiam Matres in Papatu hoc
die votum faciunt pro infantibus in balneo,
ut eò felicius crescant. O vanitas! Ve-
rū qui

Pecto-

PIRNENSIS.

Pectore fert Christum, verè Christoforus
audit.

Hic Christum verà cum pietate colit,

XIV.

JOHANNES CHRISTOFO.

RUS GÜNTHERUS,
Mercator

FER. JUSTUS REGNAT. HUNC.
HOS. ORNO. HIS.

FER. JUSTUS REGNAT. Deus HUNC,
ait, ORNO decore.

HIS Honor, HOS cœlis præmia digna
mant.

Berichte mit Gedult/ was GÖTE Dir anbe-
fohlen /

Bedenke/ daß der Mensch mit Müh sein Brod
muß holen.

Denn so hat Gott gewollt. Wer das thue
williglich /

Der lebet/ wie GÖTE will / und stirbet se-
liglich.

C

Sir.

SENATUS

Sirac. VII. 16.

Non oderis laboriosa opera creata ab
Altissimo.

Ob dirs sauer wird mit delner Mahnung/
das laß dich nicht verdrissen/ denn GOTT
hat es so geschaffen.

Claud. in Nupt. Honor.

Non quisquam fruitur veris odoribus,
Hyblæos latebris nec spoliat favos,
Si fronti caveat, si timeat rubos,
Armat spina rosas, mella tegunt apes.

Omnia enim labore paranda sunt, & si quia arvif
felicitas inter homines est, non sine labore samem
existit: quia Di omnia labore vendunt. l. 17
Nam ut avis ad volatum, ita homo ad laborem
natus. Consentit D. Bernbardus b. emplò
med. c. 3. Homo natus ad laborem, non adum
bonorem. Quæ etiam sententia Seut
ri Rom. Imperatoris fuit, cuius Symbolum ex
Reusnero adscribo: Laboremus. Etenim,
censente Ignatio Epist. 8. ad Polycarp. ὅπερ
πλεων κόπος, πολὺ κέρδος, ubi laboris plus
est, ibi & plus emolumenti. Alludit Oviaius
l. 1. de Ponto

PIRNENSIS.

Ac puto fructus adest, justissima caussa
laborum,
Et sata cum multō fœnore reddit
ager.

Irō de labore præcipit ad Dem. Isocrates:
ερῶ τὸ μὲν σῶμα ἐν φιλόπονῷ, τὸν δὲ ψυ-
χὴν φιλόσοφον Corpore sis laboriosus, animo
erò sapientiae studiosus. Præmisit tamen:
τὸ γέ τῶν πόνων, ἵτι πονεῖν δυνάμει, Labora-
e desinas, dum adhuc laborare potes. Qvod
clim notent ij. qui eos, quibus imperant, ve-
apes. is equisq., quod ajunt, festinare jubent,
si quia arrifacientes, utrum vires imminuant, an
labore amem sedent. Cum tamen Plinius Secun-
dunt. l. 17. c. 23. Hist. Nat. graviter judicante,
d labo nihil in opere naturæ existat, quod non e-
rduis templo dierum, noctiumq; aliquas vices feria-
non adum velit.

Sevit
lum ex psa vices natura subit, variataq; cursus
enim, Ordinat. Ovid. ad Pis.

Nam

Qvod caret alternâ reqvie durabile non
est :
Hac reparat vires, Membraq; fessa levat.

Act. I

C a

Q. 83-

SENATUS

Quare Ovid. l. i. de Ponto Eleg. 5.

Cernis, ut in duris (& quid bove fir-
mius?) arvis

Fortia taurorum corpora frangat opus.

Quæ nunquam vacuo solita est cessare No-
vali

Fructibus assiduis lassa senescit Humus. Und bi
Occidet, ad Circi si quis certamina sem-
per,

Non intermissis cursibus ibit Equus.
Firma sit illa licet, solvetur in æqvore
Navis

Quæ nunquam liqvidis sicca carebit
aqvis.

Nec non l. 4. de Ponto Eleg. 10.

Gutta cavat lapidem, consumitur annulus
usu,

Et teritur pressâ vomer aduncus hu-
mo.

XV.

JONAS EUVVIG,

Eleemosynarum Curator.

UVASION VIGE.

PIRNENSIS.

Fertilis UVA SION pulcerrima portio
terræ est.

Summo in honore VIGE fertilis UVA
SION.

e No- d Sion Gottes Stadt/ blüh wohl im Sachsen-
Lande/

umus. Und brauche JESUM nur zum Helfer und Bet-
stande /

Der wird dich/ seinen Berg/ nicht lassen ver-
unehrn/

Ob gleich der Ketzer Macht Dich suchet zu
verheern.

Psal. XLIX. 2.

Mons Sion est pulcerrima portio, gau-
dium universæ terræ.

Der Berg Sion ist wie ein schön Zweig-
in/ dess sich das ganze Land tröstet..

Beati dicuntur Salomonis Subditi, quod
quisq; sub vite E& fici suâ degerit, 1. Reg. 4.
v. 25. Et nobis fortune satis est, cum impe-
rante JOHANNE GEORGIO Secundo, cuiq; sub
vite E& fici non solum pacis externe, sed E&
interne, ver& scilicet Religionis ac Doctri-
nae, in nostro Electoratu vivere, à DEO da-

C. F.

sum.

Fer

SENATUS

tum sit. Magnum sanè hoc est DEI Beneficium, in quo solo summum hominis Bonum est. Vera enim Religio est vitiorum omnium expultrix, DEO nos conciliat, & vinculò connectit arctissimò, cuius auctor non Saturnus aut Jupiter, sed verus DEUS, rerum omnium origo. Polyd. Verg. L. 4. c. 2. p. m. 254. Diligentissime id perpendens JOHANNES FRIDERICUS, Dux & Elector Saxonie, in captivitate suâ præsentissimis vita periculis, ob confessionem Fidei suæ objectus, nullis persuasionibus, nullis minis, nulla vi adduci potuit, ut à vera Religione, quam constantissime professus erat, ad falsam relabetur. Rupertus Francorum Rex, Viginis Filius, adeò diligens Religionis cultor fuit, ut non tantùm omnibus Sacrorum intercessoribus, sed etiam hymnos caneret, cœu ex initia unus. Val. Max. Christ. p. m. 574.

Ecclesie comparatio cum Vinea vid. in Moral. Botsacci p. 325. §. 24.

XVI.

FRANCISCUS SCHROETE-

RUS,

Mercator.

ECCE. CHRISTUS. FONS.
RARUS.

ECCE scatet CHRISTUS benefactis lar-
gissimus FONS.

RARUS at inventu, qvi petat inde bo-
num.

Schau/ Christus ist der Brunn/ draus aller
Segen quillet/
Wer nur aus diesem schöpft/ wird das Gefäß
gefüllt.

So voll zwar dieser Brunn/ so klein ist doch
die Zahl/
Die Segens sich erhöhn aus solchem reichen
Quall.

Psal. XXXVI. 9.

Apud te est fons vita, & in lumine tuo
videbimus lumen..

Bet dir ist die lebendige Quelle / und in
deinem Lichte sehen wir das Licht.

XVI.

C 4

Aqua-

SENATUS

Aquarum, quæ cæteris Elementis imperant,
stupende sunt proprietates, quas à Dactis
sparsim annotatas passim legimus. Euripus
in Eubœa mira celeritate se piecies in die defluit,
ac toties refluit. Caussam cum non inve-
stigare quiret Aristoteles, se in Euripum pro-
jecisse dicitur hisce verbis: Qvoniam ego
te non capio, tu me capies. Quanquam alij
mærore cum extinctum scribant. Quod &
Hamera accidisse ferunt, qui in littore ma-
ris spaciando cælum suscipiens, à pescatori-
bus in littore sedentibus risus, caussam risus
querens, hoc sibi insolubile responsum tulit:
Quod cepimus, relinquimus, & quod non
cepimus, retinemus. Innuebant pediculos,
quos captas in aquis reliquerant, non ca-
ptos in vestibus habebant. Aquæ è Tanta-
li fonte sitim nunquam extingunt, sedipo-
tiùs eam irritant: Ut & quæ è nivibus li-
quescunt. Hæ enim sitim potius augent,
quam sedant. Verum aquæ, quas dat è suo
fonte Christus bibendi appetitum explent sa-
tiantq. Adeste ergo, o Christiani! Ad-
este, inquam, & properate ad aquas dulcissi-
simi fontis JESU CHRISTI.

Qvi

PIRNENSIS.

Qui bibit inde, pius. Procul hinc discedite, queis est

Cura malæ mentis. Qui bibit inde, pius.

Fons omnis benedictionis Christus est: Benedictus ille in quo benedicemur. Qui ergo Christum non habet, labor ejus non potest esse benedictus. Christo enim omnia sunt in manus tradita, & ab illo omnia ad nos bona descendunt. Vis ergo temporalia cum benedictione, e Christi manibus accipias necesse est.

XVII.

HEINRICUS PROMNITIUS,

Mercator.

PROMUS. ES. HINC. VIR. NITI.

PROMUS ES & condus, procuratorq; bonorum.

HINC VIR, qui NITI nocte dieque soles.

Went nicht der Sommer hält / wer durch den
Winter dringet/
Dem keine Müh verdringt/ der Handel wohl gelingt.

C S

Er

Qvi

SENATUS

Er steht bei Fürsten wohl/ und heist ein wacker
Mann/

Drumb Strudel noch Betrug ihm was anha-
ben kan.

2. Chron. I. 16.

Adducebantur Regi eqvi de Ægypto,
¶ de Coâ à negotiatoribus Regis, qvi ibant
& emebant.

Und man brachte Salomo Rosse aus E-
gipten/ und allerlei Waar. Und die Kauf-
leute des Küniges kauften dieselbige Waar/
und brachtens aus Egipten heraus.

Duo Nobilitatis fundamenta Plato posuit,
Virtutem nimirum Parentum , & Virtu-
tem propriam. An vero ejus, qui genere,
an qui ex propria virtute nobilitatur, digni-
tas major sit, cum distinctione disputatur.
Nam si Nobilitis genere à Parentum virtute
deficiat (Non minor est virtus, quam quære-
re, partatueri) suapte culpa genere cadit, in-
genuum genus improbat, ipsig, recens Virtus
merito preferenda est. Nec novitas expro-
brari potest. Si enim novitatem objiciat,
majoribus suis idem faciat, quibus, uti cui
objicitur, ex virtute cœpit Nobilitas. Omnia
enim,

PIRNENSIS.

enim, quæ nunc vetustissima creduntur, nova quoq; fuerunt. Si verò nobilis genere paternam imitetur virtutem, jure preferendus est iis, qui nobiles tantum virtute sunt: etiamsi Turcæ nullam agnoscant nobilitatem, nisi quam ipsa facta pepererunt. Caudum tamen, ne parta Nobilitas contaminetur mercaturà, actionibusq;, quas exercere Nobiles majorum Edictis prohibentur. Russorum nobiles adeò despiciatui habent mercaturam, ut mendicare malint, quam eam exercere. In Polonia pro nobilibus non reputantur, qui exercent artes & actiones, quas cives, & qui in civitatibus morantur, exercere solent. Nec apud Saxones olim nobilis estimabatur, qui mercaturæ dabat operam. Heinricus Auceps Imperator confirmavit, ne liceat illum ad palestram prodire, qui mercatura nobilitatem contaminasset. Cur verò Nobiles negotiari prohibiti, Politicorum precepta & instituta decernant. Sufficiant testimonia allegasse.

XIIX.

SENATUS.

XIX.

AUGUSTVS FENICHEN,
GNAVUS. HUICNE. SIET.

GNAVUS. HUICNE SIET meritò locus.
inter honestos?

Principibus coram stare licebit ei,
Lässt sich die Hurtigkeit an einem Manne blitzen/
So wird derselbe sich zu höhern Aemtern schif-
fen.

* Denn welcher endlich auf seinen Wegen
geht,

Der sagt der weise Mann/ wird endlich auch
erhöht.

*Prov. XXII. 3o. ult.

Sir. XXXVII. 3.

O præsumtio nequissima, unde crea-
ta es?

Ach wo kommt doch das böse Ding her/
Dah alle Welt so voll Falschheit ist.

Omnis civitas Salus ab educatione pendet.
Ut enim recta omnis Boni fons est: Ita vi-
cissim prava omnis Mali sentina jure dici
potest, Nibilo tamen minus recta multis
prob

FIRNENSIS.

(prob! dolor) neglectui est educatio. Sed propria Vineta cedunt. Nullum, si rectè memini, in Scripturis habebimus Delictum, quod misericordis DEI Gratiam, atq; hoc, effundat, extinguatq;. Audiamus ipsum, DEUM graviter detonantem: Absit hoc à Me, rugit Leo (1. Sam- 2. & Amos.) ut promissionibus meis obstrictus sim iis, qui Libero- rum suorum Amorem Honori meo præfe- runt? Sed quicunq; honoraverit me, bunc & Ego glorificabo; qui autem contemnunt Me, eos Ego viciissim contemnos reddam & abjectos. Et capite seq. Juravi Domui He- li, quòd non expietur (NB) Iniquitas Do- mus ejus victimis & muneribus. Tante de Parentibus sumenda pæna, qui in Libero- rum suorum educatione adeò frigidi depre- benduntur, ut citius querant, quid corpus farciat, quamquod Animam conservet, civi- tatemq; felicem constituat. Querenti caus- sam, cur tempora nostra sint atrocia, diffi- cilia, dira, frigida, gravia, luctuosa, misé- ra, turbulentia, &c. responderem, pravam- bæc peperisse Educationem. Vide CL, Hei- deri Prof. quondam Publ. in Academia Je- nen-

SENATUS

Jenensi duodecim Orationes de Caussis Mutation. Rerum. οἵμεν κακῶς τεθραμμένοι, καὶ τὸς ἀκρίβως τῶν νόμων ἀναγεγαμένοις τολμῶσι παραβάντες: Qui male educati sunt, audent leges etiam optimè scriptas violare. Isocr. in Areopag.

* * *

Melchior à Rad. מלך regnavit. Inde מלך Rex, qui tum aliis, tum sibi, suisq; cupiditatibus imperat. Nam

Fortior est, qvi se, qvām qvi fortissima
vincit

Mœnia, nec virtus altius ire potest.

Christoforus, ferens Christum, ἀπὸ τῆς ζωῆς
νοῦ φέρω.

Simon vel Simeon, Auditor, à Rad. שמע
audivit, exaudivit.

Jonas columba, à Rad. יונה oppressit vi,
vel fraude: Columba enim quasi oppres-
sioni & præde exposita est.

Michaël מיכאל Quis sicut Deus?

Geor-

PIRNENSIS.

Georgius Agricola à Γεωργίῳ, quod est ex γεα
terra, Ἡ γεωργίου opus.

Balthasar, à Bel, בָּתָר וְבָסָר, צַדְקָה obse-
dit, arctavit, hostiliter egit, hostiliter
pressit.

Martinus à Marte, der sich als ein Mann
erweist.

Matthæus, Donum DEI, à Rad. מִתְּהֵה dedit.

Johannes, ex יְהֹוָה gratiam fecit, gratus
fuit.

Jacobus Supplantator à Rad. יעקב Calx.

Constantinus à Constante, beständig

Franciscus à Francus, frēt.

Heinricus, αὐτάρκης, non indigus externe o-
pis, aut alienā vivere quadram Helmreich.

Augustus ab augeo ein Vermehrer.

Ed. 3617

6A

aus der Zeit der Konsulatur A.

Abbildung eines Konsulats aus
Meiningen nach einer Zeichnung

aus dem Jahr 1870 abgelegte und
gleichzeitig eine Karte des Konsulats
der Stadt Meiningen ist. Die Karte zeigt
die Lage des Konsulats im Zentrum der Stadt
und die umliegenden Gebäude.

3617

SENATUS

*Inde Pythagoras tria à DEO petena
nuit: Formam, Divitias, & bon
tudinem.*

IV.

MICHAEL ROETI

Senior.

LITO. HEIC. GRAMEN.

*Quid faciam? Jovæ precibus (A
Turgide qværis
Cur? sumus HEIC, scito, n
GRAMEN. Amer*

*Was soll ich anders thun/ als was
beten/*

*Mit Seufzen immerfort zu meinen
treten.*

*Der Mensch ist wie das Gras. W
doch geschehn*

*Umb ihn. Stirbt er nicht wohl/
dort bestehn.*

Psal CIII. v. 15.

*Homo sicut foenum dies ejus
flos agri sic efflorebit.*

*Ein Mensch ist in seinem Leben
er blühet wie eine Bluhme auff der*

Kodak
LICENCED PRODUCT
Black

3/Color
White

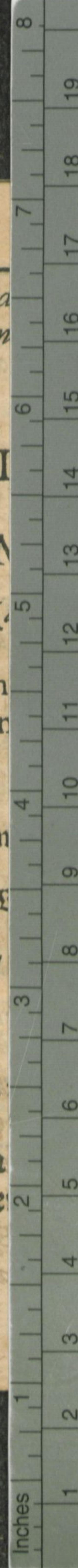
Magenta
Red

Yellow

Green

Cyan

Blue

© The Tiffen Company, 2000

KODAK Color Control Patches

sis.

re, & votum impe
est offerre sacrum,
lib.3. de Diff. Verb.
Æn.

os veniam, sacrisq;

: Non enim sacra,
dest, placamus.
dam Autoris verfi
is diligenter expri
ita habet:

rima, pauca, nihil.
do tadiapelle tui.

molestiusq, qvam
ea DEUS assiduis

oracipit, iisq, tene
Gregorius ad cap.

dicere, dimitte me,
ebere. Ubi glossa:

rationibus teneri,
ti. In septem Sa

um fuisse, Plutar
ortissimum fore?

am, Tales Necessi
tionem. Oratione

Invi-